

‘Mooi in najaar’

Tekst: Emiel van den Berg | Fotografie: Visions

Het geslacht *Schizostylis* (syn. *Hesperantha*) behoort tot de irisachtigen, de Iridaceae. Familieleden zijn iris, krokus, gladiool en andere kruidachtige planten met bollen, knollen of wortelstokken. *Schizostylis* behoort tot de laatste groep en verspreidt zich op een bescheiden manier via wortelstokken. Er zijn twee soorten, beide inheems in Zuid-Afrika. *S. coccineus*, de bekendste, is in cultuur en kent diverse variëteiten. In Zuid-Afrika groeit *S. coccineus* op de vochtige oevers van bergbeken en in ondiepe moerassen, voornamelijk in het oosten van de Kaapprovincie (Drakensbergen). Een (licht) vochtige standplaats heeft dus de voorkeur, naast de Nederlandse naam kafferlelie wordt daarom soms ook over moerasgladiool gesproken.

Henk en Elly Zevenbergen runnen al vele jaren Kwekerij Sevenhills in Oostvoorne. Vaste planten staan hier centraal, het sortiment is met 1.250 soorten en cultivars verrassend breed. Jaarlijks worden er diverse cultivars van *S. coccineus* aangeboden, in verschillende kleurtinten. “In het voorjaar vallen ze meteen op met het grasachtige loof waarmee ze stevige polvormige planten vormen. Sommige mensen denken dan dat het om een grassoort gaat, maar de gladioolachtige bloei later in het seizoen maakt duidelijk dat het zeker geen gras is.” Vanwege dat grasachtige uiterlijk combineert Henk *Schizostylis* graag met siergrassen, bijvoorbeeld met de bloedrode *Imperata cylindrica* ‘Red Baron’. “Met witte of zachtroze herfstanemonen combineren ze ook heel mooi.”

DIVERSE KLEURTINTEN

Het kwekersechtpaar biedt diverse kleurtinten aan. De circa 60 cm hoge ‘Mrs Hegarty’ bloeit zachtroze, de karmozijnrode ‘Major’ groeit iets hoger en soms, op te voedselrijke grond, wat losser. ‘Pink Princess’ is wit-rose en wordt weer circa 60 cm hoog. “We hadden ooit ‘Alba’, maar die is toch ook meer zachtroze dan wit. Een echte witte zou er moeten zijn, maar die hebben we nog niet gevonden.” ‘Fenland Daybreak’ heeft dezelfde hoogte met hardroze bloemen, ‘Jennifer’ tot slot blijft weer iets lager en bloeit roze.

Wie de boeken erop naslaat, leest over de matige winterhardheid van *S. coccineus*. Hans Kramer schrijft in zijn catalogus echter dat er wel degelijk goed winterharde selecties zijn die bij hem de winters van 2008 en 2013 hebben overleefd. Ook Kwekerij Sevenhills heeft goede ervaringen opgedaan. “Het is raadzaam om jonge planten tijdens de eerste winter nog een bescherming met een laag bladeren te geven. Daarna kunnen ze meer koude aan dan vaak wordt gedacht.” Voordeel daarbij is dat de kwekerij vrijwel alle planten in P13 aanbiedt. “Dan zijn ze sowieso al wat sterker bij het aanplanten.” Een ander misverstand is volgens Henk dat *Schizostylis*, anders dan verwacht, ook op minder natte standplaatsen goed groeit en bloeit. Meest waardevol vindt hij dat de bloeiperiode bij *Schizostylis* pas begint in september en doorgaat tot de eerste nachtvorst. “Weer eens wat anders dan een herfstaster!”

Geslacht: **Schizostylis**
Nederlandse naam: **kafferlelie**
Groeivorm: **opgaande pol**
Bloem: **gladioolachtig**
Blad: **zwaardvormig**
Extra: **najaarsbloei**